

ЄМІЛЬЧИНСЬКИЙ РАЙОН (до 1944 — Ємільчинський) — район, що знаходиться у північно-західній частині **Житомирської області**. Утвор. 1923. Жит. потерпали від голодомору 1932–33 (померло 565 осіб). Від липня 1941 до січня 1944 — під нім.-фашист. окупацією. Площа 2,1 тис. км². Насел. 42 160 осіб (2001, складає 84,2 % до 1989), переважно українці. У Є. р. — смт **Ємільчине**, **Яблунець** та 117 сільс. насел. пунктів. Залізничні ст.: Яблунець, Рихальська. Лежить на Поліс. низовині, у межах **Житомирського Полісся**. Поверхня пн. частини р-ну — слабохвиляста алювіал.-зандр. рівнина, пд. — погорбована низовинна рівнина. Корисні копалини: граніт, пісок, суглинки, торф. Тер. р-ну протікають 20 річок, найбільші — Уборть, Уж, Перга. Споруджено 48 ставків заг. пл. водного дзеркала 0,49 тис. га. Ґрунти переважно дерново-підзолисті. Пл. лісів 76,2 тис. га (сосна, ялина, дуб, береза, вільха, осика). У р-ні — заг.-держ. значення **Часниківський заказник** та

Забарський заказник; місц. значення 5 лісових («Будки», «Даньов», «Поломи», «Старі Гарті», «Юзихівка»), 2 ботан. («Липова ніч», «Ольгине»), 2 заг.-зоол. («Сич», «Токів мох»), 2 гідрол. («Вовчі острови», «Телячий мох-2») заказники. Гол. підприємства розташ. у райцентрі та смт Яблунець, працює низка підприємств з видобування граніту. Пл. с.-г. угідь 76,6 тис. га. Гол. культури: озима пшениця, жито, ячмінь, овес, льон, картопля. Розвинуте садівництво. У Є. р. — 40 заг.-осв. шкіл, 17 дитсадків, 2 муз. школи; центр. рай. лікарня, дільнична лікарня, 2 поліклініки, стоматол. поліклініка, 10 амбулаторій, 54 фельдшер.-акушер. пункти; 49 закладів культури клуб. типу, кінотеатр, 29 б-к, 3 сільс. музеї, **Ємільчинський краєзнавчий музей**; готель, відділ. 3-х банків. Функціонує нар. вокал. ансамбль «Журавка» (с. Бараші), виходить г. «**Народна трибуна**». Реліг. громади: 29 — РКЦ, 15 — УПЦ МП, 12 — УПЦ КП, 8 — євангел. християн-баптистів, 2 — християн віри євангельської, 1 — адвентистів сьомого дня. Є 22 пам'ятки археології, 142 пам'ятники історії та культури. Серед пам'яток архітектури — церква св. Парасковії у с. Рясне (дерев'яна, 1771). Видатні уродженці: співачка, нар. арт. УРСР **Н. Матвієнко** (с. Неділище), письменники **В. Виговський** (ст. Жужель, нині у складі с. Паранине), **Д. Окийченко** (с. Андрієвичі), **В. Шевчук** (с. Бараші), Герой Радянського Союзу **І. Грек** (с. Сербо-Слобідка), повний кавалер ордена Слави **Й. Войтківський** (с. Зелениця).

І. В. Євтушок, В. П. Сокирко, В. Й. Яценко

Фотоілюстрації

Бібліографічний опис:

Ємільчинський район / І. В. Євтушок, В. П. Сокирко, В. Й. Яценко // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. — К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2009. — Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-19864>. — Останнє поновлення : 2023.

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).